

Armatör veya İşletme Değişikliğinde Gemi Evraklarının Kaybı

Geminin işletmesi veya armatörü değiştiğinde, “Prensip” genellikle eski teknik ekibin gemiye ait tüm bakım kayıtlarını, raporları vb. dokümanları yanlarında alarak ve/veya ortadan kaldırarak, yeni gelen mürettebata ve teknik yönetime hem geminin hem de makinelerin durumu hakkında minimum bilgi bırakmasıdır. Bu durum yeni gelen işletmecileri ciddi bir dezavantaja sokmakla birlikte sigorta şirketleri nezdinde alınan riski ve belirsizliği de büyük oranda arttırmaktadır.

İlk etapta bu soruna çözüm üretmeye çalışan Uluslararası Deniz Sigortaları Birliği (IUMI) ve Müşterek Tekne Komitesi (JHC), Uluslararası Klas Kuruluşları Birliği’ne (IACS) ortak bir önerge sunarak, gemilerdeki bakım/tutum kayıtlarının bir “Class Condition” olarak değerlendirilmesi gerektiğini bildirdi. Bunun üzerine Uluslararası Deniz Ticaret Odası (ICS), bu tür kayıtların veri gizliliğini ihlal eden bilgiler içerdiğini savunarak bu öneriye karşı çıkmış ve reddedilmiştir.

Yeni mürettebat ve işletmenin gemiyi tanınması, planlı bakım sistemlerini ve makinelerinin durumunu doğrulaması/kontrol etmesi ciddi miktarda zaman alan bir süreçtir. Bu süre zarfında yapılması gereken bakım tutumların gözden kaçma riskiyle birlikte makinelerde meydana gelebilecek yüksek maliyetli hasarlara, yangın/patlama ya da parça arızası nedeniyle kişisel yaralanmalara yol açma riski artar. Bu riskler ile arasında neden bağı oluşturan ve ibraz edilemeyen dokümanlar çoğunlukla;

- Ana ve yardımcı makine elemanlarındaki aşınma miktarını, biyel kollarının ovalite ölçümlerini ve krankşaft yatak ölçümlerini, krankşaft pin ölçülerini, kaver valf ölçülerini vb. içeren ana ve yardımcı makinelerin kapsamlı overol raporları ve detaylı bakım raporları.
- Teknik işletmeye referans olması açısından, ana makine silindir laynerlerindeki aşınma miktarlarını ve oranlarını gösteren ana makine silindir laynerinin kalibrasyon kayıtları.
- Son tersane periyodunda yapılan işleri gösteren tersane raporları.

Çağrı PARASIZ

Risk Değerlendirme
Uzman Yardımcısı

+90 850 420 81 36 (D.239)

cagri.parasiz@turkpandi.com

Çağrı Parasız, 2019 yılında Piri Reis Üniversitesi Deniz Ulaştırma ve İşletme bölümündeki eğitimini derecesizle tamamladıktan sonra, 2023 yılında Piri Reis Üniversitesi Denizcilik İşletmeleri Yönetimi bölümündeki lisans eğitimini tamamladı. Öğrenim hayatı devam ederken sırasıyla, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü’ne bağlı römorkörlerde ve Piri Reis Üniversitesi eğitim gemisinde stajlarını yaptı. 2022 yılının Kasım ayında Türk P&I Sigorta’da stajyer olarak göreve başladı ve Temmuz 2023 itibarıyla Türk P&I Sigorta ailesine Risk Değerlendirme Uzman Yardımcısı olarak katıldı

TURKP&I

- Gemi teknesindeki, tanklardaki, postaların kalınlıkları vb. durumu, aşınmaları ve geminin yapısal bütünlüğünü hakkında bilgi veren ultrasonik kalınlık ölçüm raporları.
- Ana makinelerin, stern tube ve jeneratörlerin kondisyonları, var ise aşınma ve kontaminasyonların durumu hakkında bilgi veren yağı analiz raporları.
- Rutin ve planlı bakımlar esnasında kullanılan elemanların ve yedek parçaların listesi (bu elemanların değişim sıklıkları, ömrü, stok durumu).

Artan Riskler

Geminin devir teslimine müteakip yeni armatör/işletme ticari kaygıları doğrultusunda gemiyi kiraya verme ve operasyonlarına devam etme konusunda makul bir beklenti içinde olacaklardır. Fakat bu alışma sürecinde mürettebat, gemideki gizli kusurların ortaya çıkmasına ve makine aksamlarındaki sorunlara daha fazla maruz kalacaktır.

Eğer onarım ve bakım maliyetleri sigorta poliçesi içinde talep edilmedi ise, tüm poliçeler aşınma ve yıpranma, yetersiz bakım vb. nedenlerden kaynaklanan hasarları teminat haricinde tutar. Sigortacı adına atanan surveyor, hasar gören aksamın detaylı bakım kayıtlarını incelemek isteyecektir. Eğer gemide bu kayıtlar bulunmuyorsa, Sigortalı ilgili aksamın çalışma saatinin belgelenmesi ve üretici tarafından belirlenen ve önerilen bakımların yapıldığını kanıtlama konusunda zorluk yaşayacaktır.

Bu belgelerin bulunmaması, sigorta şirketleri tarafından talebin otomatik olarak geri çevrileceği anlamına gelmez, ancak talep durumunda ilgili belgeleri sunamamak, sigortalının hasar nedenini kanıtlanamamasına ve sigortacıdan onarım maliyetlerine ilişkin herhangi bir hak talep edememesine neden olabilmekle birlikte bu dokümantasyonun eksikliği veya hatalı olması, geminin değer kaybına da neden olabilir. Sigorta şirketleri, doğru bir değerlendirme yapmakta zorlanabilir ve bu da poliçe üzerindeki teminatlarla ilgili belirsizliklere yol açabilir.

Yeterli bakımın yapıldığını belgelemek için klas sertifikasına güvenmek, geminin klas surveyleri arasındaki dönemlerde doğru bir şekilde bakım gördüğünün bir kanıtı olarak maalesef yeterli değildir. Ancak, geminin durumunu klas surveyleri arasındaki dönemlerde doğrulamak amacıyla programlar geliştirmek ve kayıtları tutma gerekliliği, ISM Kodu'nun (Uluslararası Emniyetli Yönetim Kodu) arkasındaki hedeflerin ayrılmaz bir parçasıdır. Armatör değişikliğinin yeni DOC (Uygunluk Belgesi) ve ISM sertifikasyonunu içerdiğinin farkındayız, ancak eski çalışma saatleri ve gerçekleştirilen bakımın kayıtlarının her gemiyle birlikte gitmemesi bir paradoks olarak kalmaktadır.

Tavsiyeler

Armatörlerin, ikinci el bir geminin Satış ve Satın Alma (S&P) sözleşmesine, bakım kayıtlarının gemiyle birlikte teslim edilen klas sertifikaları ve gemi planlarının normalde S&P standart sözleşmesinin bir parçasını oluşturduğunu ve gemiyle birlikte teslim edilmesi gerektiğini dahil etmelerini özellikle tavsiye ediyoruz. Eğer giden teknik ekip bakım kayıtlarını kendi geliştirdikleri bakım sisteminin içerisinde tutuyorlarsa da kayıtların en azından basılı bir kopyasını gemide bırakılmalıdır. Bu, gelen mürettebat ve teknik işletmenin gemiyi tanımasına büyük ölçüde yardımcı olacak ve ayrıca gerekli bakım ve/veya iyileştirmelerin nerede yoğunlaştırılacağına dair bir gösterge sağlayacaktır. Bu aynı zamanda Sigortalıyı sigorta poliçesindeki herhangi bir talebin aşınma ve yıpranma veya yetersiz bakımdan kaynaklanmadığını belgeleyebilecek bir konuma getirecektir.